

Filozofija za otroke

Avtor: Janez Ciperle

Naslov	Strah
Neposredni cilji	Učenci se skozi vajo seznanijo s spektrom različnih občutkov strahu, ki jih skozi pogovor poskušajo reflektirati.
Didaktična naloga	Ob ogledu kratkega animiranega filma »O Regcu in Kvakcu« se učenci seznanijo in poučijo o nekaj osnovnih značilnostih strahu.

POTEK URE:

- Priprava:
 - Natisnite pripravo (opcija)
 - Računalnik
 - Projektor
 - Zvočniki
 - Filmček s podnapisi na USB-ključku.
 - Listki za zbirko strahov
- Ogled filmčka »O Regcu in Kvakcu«
- Pogovor
- Uvidi, refleksija o vsebini in poteku pogovora.

ZAČETEK

- Poveste, da si bomo ogledali kratek animirani film in se o njem pogovarjali.
- Ogledate si film.
- Navodila za učence:
 - Poslušajo vprašanje.
 - Razmišljajo 30 sekund. Poveste, ko je čas mimo.
 - Če želijo, dvignejo roko in, ko dobijo besedo, povedo svoje mnenje.
 - Ponovite navodila.
 - Vprašajte, ali ima kdo kakšno tehnično (in ne vsebinsko) vprašanje?

Vprašanja so opcijska in okvirna. Izbor naredite sami oziroma se zanje odločate glede na vsebinski potek pogovora.

IZHODIŠČNO VPRAŠANJE

- Ali misliš, da je Regca in Kvakca strah?
- 30 sekund tišine za razmislek, nato lahko dvignejo roke in se oglasijo, ko dobijo besedo.

ZNAKI STRAHU

- Kako veš, da je nekoga strah?
- Ali lahko strah prepoznamo po določenih znakih? → Znake strahu lahko zapišete na tablo.

12. Ali sam poznaš strah? Ali si že kdaj občutil strah?
13. Kako se počutiš, če te je strah?
14. Ali ti je všeč, če se nečesa bojiš? Ali lahko uživaš v strahu?
15. Ali ti je všeč, če je druge strah (grozljivke, šokantne novice)? Če se te drugi bojijo?

OPREDELITEV STRAHU

16. Kaj je torej strah?
17. Koga je lahko strah? - Ljudi in nekatere druge živali.
18. Kje biva strah? - V pajku ali osebi, ki se ga boji? Ali je strah odvisen od strašila ali prestrašenca?

ČESA NAS JE STRAH?

19. Česa se bojimo? Ali lahko najdemo nekaj primerov, česa vsega je ljudi strah?
20. Učenci navajajo primere, vi pa jih lahko pišete na tablo.
21. Ko končate z javnim navajanjem strahov, vsak dobi listič, kamor zapiše 5 okoliščin, ko je sam občutil strah. Vsak si najde svoje mesto, da je lahko prepričan, da nihče ne vidi, kaj piše. Listov ne podpišejo. Ko zaključijo, lističe prepognejo in oddajo v vrečo/posodo.
22. Ali nas je vseh strah istih pojavov?

RAZLOGI ZA STRAH

23. Od kod pride strah? Iskanje razlogov za strah. Zakaj se nekdo boji pajkov?
 - f. Zgodi se nam nekaj slabega, potem pa se tega bojimo.
 - g. Nekomu drugemu se zgodi nekaj slabega, potem se jaz tega bojim.
 - h. Ne zgodi se nič slabega, ampak nečemu preprosto pripišemo nevarnost.
 - i. Ne zgodi se nič slabega, ampak nekdo nečemu preprosto pripiše nevarnost, jaz pa verjamem.

(NE)UPRAVIČENOST STRAHU

24. Ali obstajajo upravičeni razlogi za strah? - Če da, kateri so?
25. Ali obstajajo neupravičeni razlogi za strah?
26. Ali se česa bojimo, čeprav se tega ne bi bilo treba bati?
27. Ali se česa ne bojimo, čeprav bi se tega morali bati?
28. Ali je strah lahko koristen?
29. Ali je strah lahko nekoristen?

STRAH IN POGUM

30. Ali biti pogumen pomeni, da te ni strah? Ali se strah in pogum izključujeta?
31. Pogum je odsotnost strahu.
 - a. Ali potem sploh obstajajo pogumni ljudje, če se je vsakdo že kdaj česa ustrašil/se bal/se česa boji.
 - b. Ali si pogumen, ker zjutraj v varnem okolju zajtrkuješ kosmiče in te ob tem ni strah?
32. Pogum je obvladovanje strahu.
33. Ali zase veš, če si pogumen?

34. Ali lahko izgledaš pogumno, pa to v resnici nisi?
35. Ali je Regčev predlog o plezanju na goro kot merilu za ugotavljanje pogumnosti ustrezen?
36. Kaj misliš ti, kako lahko ugotoviš ali je nekdo (si ti sam) pogumen?
37. Ali sem lahko pogumen, če me je nečesa strah?
38. Ali sem lahko pogumen, če se ničesar ne bojim?
39. Kaj misliš o izjavi: »pogum je obvladovanje strahu«?

STRAH ME JE, KAJ PA ZDAJ?

40. Kaj storimo, ko nas je strah?
 - a. Pobegnemo.
 - b. Otrpnemo.
 - c. Se soočimo s situacijo.

STRAH IN ODRAŠČANJE

41. Ali se odrasli česa bojijo?
42. Ali strah z odraščanjem izzveni ali le še bolj raste?
43. Ali si se včasih nečesa bal, pa se tega zdaj ne bojiš več?
44. Ali se včasih nečesa nisi bal, zdaj pa se tega bojiš?

POGOVOR O STRAHU

45. Ali misliš, da ljudje zlahka govorimo o svojih strahovih?
46. Ali le težka govorimo o tem, česar nas je strah? S kom lahko govoriš o svojih strahovih?
47. Ali moraš biti že malo pogumen, da sploh lahko govoriš o lastnih strahovih?
48. Zakaj o tem težko govorimo? - Pokažemo svoje šibke točke. Drugi jih lahko izkoristijo proti nam.

REŠEVANJE TEŽAV

49. Kako se otresti strahu?

Drugo gradivo	<ul style="list-style-type: none"> - Frog and Toad: Dragons and Giants, https://www.youtube.com/watch?v=fpt96kfG9SE (28.6.2016). - Radio Lab, http://www.radiolab.org/story/117302-fear-me/ (28.6.2016). - Invisibilia, Fearless, http://www.npr.org/programs/invisibilia/377515477/fearless (28.6.2016).
Internetni / knjižni kotiček za učence	<ul style="list-style-type: none"> - Brenifier, Oscar (2007). <i>Kaj pomeni živeti skupaj?</i> Tehniška založba Slovenije: Ljubljana. - Labbé, Brigitte & Puech, Michel (2005). <i>Filozalogajčki</i>. Murska Sobota: Pomurska založba. - Klampfer, Friderik (2003). <i>Etiški pojmovnik za mlade</i>. Zbirka Pojmovniki, knj. 3. Maribor: Aristej. - Bennett, J. William (2001). <i>Moralne vrednote za mlade: zgodbe, ki pomagajo oblikovati lastni svet vrednot</i>. Tržič: Učila.
Internetni / knjižni kotiček za učitelje	<ul style="list-style-type: none"> - Uporabite tudi spremna navodila za učitelje - Učilnica, http://ucilnica.zofijini.net/ (28.6.2016). - FZO na SIO – FZO v sklopu slovenskega izobraževalnega omrežja (28.6.2016). - Richard Paul (1996). <i>Critical Thinking and the State of Education Today</i>. Inquiry: Critical Thinking Across the Disciplines; Winter 1996, Vol. XVI, št. 2.

- Richard Paul & Linda Elder (2001): <i>Critical Thinking: tools for taking charge of your learning and your life</i>. New Jersey: Prentice Hall.- Markič, Olga (2000). <i>Logiški pojmovnih za mlade</i>. Šentilj: Aristej.- Šuster, Danilo (1998). <i>Moč argumenta: logika in kritično razmišljanje</i>. Maribor: Pedagoška fakulteta Univerze v Mariboru- Šimenc, Marjan (2006). <i>Didaktika filozofije</i>. Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, Oddelek za filozofijo, LjubljanaHladnik, Alenka; Šimenc, Marjan etc. (2008). <i>Šola, mišljenje in filozofija: filozofija za otroke in kritično mišljenje</i>. Ljubljana: Pedagoški inštitut.- <i>Kompas: priročnik za učenje mladih o človekovih pravicah</i> (2005); prevod in priredba Alenka Elena Begant. Ljubljana: DZS.- MacGrath, H. in Francey, S. (1996). <i>Prijazni učenci, prijazni razredi: Učenje socialnih veščin in samozaupanja v razredu</i>. Ljubljana: DZS- Severe, S. (2000). <i>Ljubezen ni dovolj. Preprosta načela dobre vzgoje</i>. Ljubljana: Učila